

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Daňkové a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Alexandra Krysla v právní věci **žalobce: G. F. X. H.**, státní občan Spolkové republiky Německo, proti **žalovanému: Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2010, čj. DSH/4406/10

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2010, čj. DSH/4406/10, s e z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 2.000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 3. 2010, čj. DSH/4406/10 (*dále jen napadené rozhodnutí*), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Nepomuk (*dále jen správní orgán I. stupně*) ze dne 22. 2. 2010, čj. DOP/95/2010-Čas (*dále jen rozhodnutí správního orgánu I. stupně*), jímž byla nařízena obnova řízení o udělení řidičského oprávnění žalobci v České republice.

2. Usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 6. 2010, čj. 57A 33/2010-22, nebyl žalobě přiznán odkladný účinek.

II. Důvody žaloby

3. Žalobce namítal, že byl v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech. Námitky formuloval do dvou žalobních bodů.

První žalobní bod

4. Správní orgán I. stupně i žalovaný žalobci doručovali písemnosti v českém jazyce (s výjimkou nedatované písemnosti nadepsané „POUČENÍ“, která byla vyhotovena česko-německy), ačkoliv je německé národnosti a česky nerozumí. Žalobu z opatrnosti podal v českém jazyce, když její německý text nechal přeložit. Dle žalobce jde o flagrantní porušení práva na spravedlivý proces.

5. Odkázal na čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (*dále jen Listina*), podle něhož má právo na tlumočníka, protože neovládá jazyk, kterým se vede jednání. Podobně mu právo na tlumočníka garantuje i Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Ustanovení § 16 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (*dále jen správní řád*), by bylo možné použít pouze v řízení zahajovaném na návrh. Žalobce však v roce 2010 u správního orgánu I. stupně ani u žalovaného žádný návrh nepodával, řízení bylo tedy zjevně zahájeno z moci úřední. K tomu citoval ze závěru č. 56 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 5. 2007: „Právo na tlumočníka ve zkráceném řízení“ (dostupný na www.mvcr.cz/soubor/zaver-56-pdf.aspx).

6. Na tuto skutečnost upozornil i žalovaného v odvolání, kterému tím musela být nejpozději tehdy známa. Žalovaný se s touto námitkou řádně nevypořádal, pouze ocitoval ust. § 16 správního řádu a dovodil, že není možno hovořit o tom, že by z hlediska neznalosti českého jazyka byl žalobce nějakým způsobem krácen na svých právech.

Druhý žalobní bod

7. Nebyla splněna podmínka veřejného zájmu na obnově řízení stanovená v § 100 odst. 3 správního řádu. Správní orgán I. stupně ani žalovaný se splněním této podmínky nezabývali. Dle žalobce veřejný zájem na obnově daného řízení není. Z rozhodnutí vyplývá, že se správní orgán I. stupně v novém řízení hodlá zabývat otázkou, zda žalobce v době udělení řidičského oprávnění splňoval podmínku trvalého či přechodného pobytu na území České republiky. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 14. 4. 2010, čj. DOP/95/2010-Čas, v mezidobí vydaného (rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž nebylo v obnoveném správním řízení vyhověno žádosti žalobce o udělení řidičského oprávnění – poznámka soudu), vyplývá, že byly splněny všechny ostatní podmínky pro udělení řidičského oprávnění podle § 82 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), (*dále jen zákon o silničním provozu*). Údajné nenaplnění jediné podmínky spočívající v trvalém či přechodném pobytu na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu neodůvodňuje veřejný zájem na obnově řízení o udělení řidičského oprávnění. Veřejný zájem by mohl být dán, pokud by zde byly skutečnosti zpochybňující naplnění podmínky věku, zdravotní či odborné způsobilosti, neboť nenaplnění těchto podmínek by mohlo být rizikové pro bezpečnost silničního provozu. Nelze však dovodit, že by veřejný zájem bezpečnosti silničního provozu či jiný veřejný zájem mohly být dotčeny tím, že žalobce údajně v době udělení řidičského

oprávnění nesplňoval podmínku pobytu na území České republiky. Tato podmínka má zjevně pouze procesní pořádkový charakter a její možné nenaplnění nemůže zakládat veřejný zájem na novém řízení ve smyslu § 100 odst. 3 správního řádu.

8. Dle žalobce je tak napadené rozhodnutí nezákonné, respektive pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné [§ 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, *dále jen s.ř.s.*].

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby.

10. K prvnímu žalobnímu bodu uvedl, že se správní orgány při své činnosti musí řídit správním řádem, proto postupovaly podle § 16 správního řádu. Právo na tlumočníka nebylo žalobci odepřeno. Písemnosti byly vyhotoveny v českém jazyce, jak ukládá správní řád. Jestliže žalobce neovládá český jazyk, je otázkou, proč žádal v České republice o vydání řidičského oprávnění, z jakého důvodu zde měl mít obvyklý pobyt, který zde ve skutečnosti neměl, když neovládá český jazyk. Veškerá podání žalobce jsou v českém jazyce. Žalobce prokazatelně o všech úkonech správního orgánu věděl (vyjadřoval se k nim). Je držitelem řidičského průkazu obsahujícího údaje v českém jazyce. Dobrovolně požádal o vydání řidičského oprávnění v České republice, zde zřejmě absolvoval výuku i výcvik v autošколе, zde měl mít obvyklé bydliště, aby nakonec prohlásil, že neovládá český jazyk a písemnosti správního orgánu mu mají být překládány. Pak je otázkou, proč o řidičské oprávnění žádal v České republice. Nikdo jej k tomu nenutil, což platí o to více, když dle vlastních slov neovládá český jazyk. Správní orgán nepochybil, tlumočníka mu neodepřel. Postupoval podle správního řádu, který stanoví, že se písemnosti správního orgánu vyhotovují v českém jazyce.

11. K druhému žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že k obnově řízení vedlo zjištění, že žadatel uvedl v době podání žádosti nepravdivý údaj, čímž vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, resp. předložené podklady k získání řidičského oprávnění se ukázaly býti nepravdivými. Protože podle § 100 odst. 3 správního řádu dosud neuplynula lhůta 3 let od právní moci rozhodnutí o udělení řidičského oprávnění, byla zahájena obnova řízení. Policií České republiky, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Plzeň (*dále jen Policie*) bylo zjištěno při prověrce přechodného pobytu žalobce, že se na adresách X nezdržoval, ačkoliv při podání žádosti o udělení řidičského oprávnění předložil doklad o pobytu na území České republiky na těchto adresách. Při podání žádosti tak uvedl nepravdivý údaj. Správní orgán při nařízení obnovy řízení postupoval v souladu s veřejným zájmem s cílem, aby na základě zjištěného stavu byla otázka splnění podmínek pro udělení řidičského oprávnění uvedena do souladu s právní úpravou. Protože se údaje, které žalobce podal na počátku řízení, nezakládaly na pravdě, nebyly v souladu se zákonem a tedy ani v souladu s veřejným zájmem. Žalobce při podání žádosti nesplnil jednu ze zákonných podmínek.

12. Žalovaný nesouhlasil s námitkou, že údajné nenaplnění jediné podmínky pro udělení řidičského oprávnění spočívající v podmínce trvalého či přechodného pobytu na území České republiky neodůvodňuje veřejný zájem na novém řízení. Uvedl, že je povinností správních orgánů dodržovat zákony a ostatní právní předpisy, jak je stanoveno v § 2 odst. 1 správního

řádu. V daném případě vyšly najevo nové skutečnosti a na věci je samozřejmě veřejný zájem. Těžko předpokládat, že správní orgán neobnoví správní řízení, jehož výsledek je založen na falešných podkladech. Musí být vždy věci veřejného zájmu, aby řidič, který nesplnil zákonné podmínky pro udělení řidičského oprávnění, nemohl po právu řídit motorová vozidla. Stranou zájmu nesmí zůstat ani skutečnost, že žalobce není v dobré víře. Musel vědět, že na území České republiky neměl obvyklý pobyt alespoň 185 dnů. Ve správním řízení ani v žalobě nepředkládá jediný důkaz k prokázání, že by zjištění o neexistenci jeho obvyklého, resp. přechodného, pobytu na území České republiky nebyla správná. Podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán proto nemohl v řízení dopustit, aby byly splněny pouze některé podmínky pro udělení řidičského oprávnění, proto správně trval na splnění všech podmínek stanovených v § 82 odst. 1 zákona o silničním provozu.

IV. Posouzení věci Krajským soudem v Plzni

Z čeho soud vycházel

18. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen s.ř.s.*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

19. Žaloba je důvodná.

Závěr Krajského soudu v Plzni

První žalobní bod

20. Podle § 16 odst. 1 správního řádu *se v řízení jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Účastníci řízení mohou jednat a písemnosti mohou být předkládány i v jazyce slovenském.* Podle odst. 2 *písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje.* Podle odst. 3 *každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.*

21. Z uvedených ustanovení správního řádu vyplývá, že správní orgány prostřednictvím (oprávněných) úředních osob s účastníky řízení, resp. s dotčenými osobami, jednají a písemnosti vyhotovují v českém jazyce. Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce (jiném než slovenském) musí účastník řízení předložit správnímu orgánu jednak v originálním znění a současně s tím také v úředně ověřeném překladu do českého jazyka. Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, tedy češtinu, má právo na tlumočníka. Takové právo

není založeno na ust. § 16 odst. 3 správního řádu, ale obecně vyplývá z čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (*dále jen Listina*), v němž je stanoveno, že *ten, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka* (k provedení tohoto ustanovení není třeba zákona a jeho vymahatelnost není vázána na zákonnou úpravu – viz čl. 41 odst. 1 Listiny, který obsahuje výčet práv, jichž se lze domáhat jen v mezích „prováděcích“ zákonů k Listině, přičemž čl. 37 odst. 4 mezi nimi není). Správní řád přitom stanoví, že si má taková osoba tlumočníka obstarat na své náklady. Tuto podmínku nelze aplikovat v řízeních o správních sankcích, a to s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.), která se použije na základě čl. 10 Ústavy přednostně. Nelze ji však aplikovat ani v řízeních zahájených z moci úřední, neboť správní řád váže povinnost účastníka obstarat si na své náklady tlumočníka právě jen na řízení o žádosti, nestanoví-li zákon jinak. V případě řízení vedeném z moci úřední, což jsou typicky řízení, v nichž se má účastník řízení uložit nějaká povinnost nebo odejmout určité právo, jde o situaci, kdy účastník, který nerozumí jazyku, jímž se jednání vede, nemůže být za tuto neznalost ještě „trestán“ povinností obstarat si na své náklady tlumočníka s tím, že do doby než tak učiní, prakticky nemůže svá procesní práva vykonávat. Taková interpretace by byla i v rozporu s čl. 37 odst. 4 Listiny. (viz Josef Vedral, Správní řád, komentář, II. vydání, BOVA POLYGON, Praha 2012, komentář k § 16 odst. 3 správního řádu).

22. Správní orgán I. stupně žalobci, státnímu občanu Spolkové republiky Německo, oznámil přípisem z 13.1.2010 zahájení obnovy řízení z moci úřední podle § 100 odst. 3 správního řádu ve věci udělení řidičského oprávnění žalobci na území České republiky zakončeného vydáním řidičského průkazu č. EC 662192 dne 25.6.2007. Přípis byl vyhotoven v českém jazyce a byl žalobci doručen 25.1.2010 na adresu ve Spolkové republice Německo. Žalobci bylo v přípisu sděleno, co je podkladem pro zahájení řízení (uvedl nepravdivé údaje k svému obvyklému pobytu na území České republiky), jak k tomuto zjištění správní orgán I. stupně dospěl (prověrka Policie v místě žalobcem uvedeného pobytu v České republice) a sděleno, že z tohoto zjištění vyplývá, že se žalobce na adrese, kterou uvedl jako adresu svého obvyklého pobytu v České republice nezdržoval. Nebyla tak splněna podmínka pro udělení řidičského oprávnění stanovená v § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu. Žalobci byla stanovena lhůta do 19.2.2010, aby se ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřil k podkladům rozhodnutí.

23. Uvedený postup, kdy správní orgán I. stupně písemnost, kterou oznámil zahájení řízení, vyhotovil v českém jazyce, byl v souladu s § 16 odst. 1 správního řádu. Správní orgán I. stupně neměl při zahájení řízení o obnově řízení důvod předpokládat, že žalobce neovládá jazyk, jímž se vede jednání, tzn. český jazyk, když žádost o udělení řidičského oprávnění podal v českém jazyce, k udělení řidičského oprávnění musel podle zákona č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů absolvovat výuku a výcvik v autoškole na území České republiky a zde se také podrobit zkoušce odborné způsobilosti k řízení motorového vozidla.

24. Žalobci byla poskytnuta lhůta do 19.2.2010 (přípis obdržel 25.1.2010), aby se v rámci zahájeného řízení vyjádřil. V této lhůtě měl žalobce možnost sdělit správnímu orgánu I. stupně, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání. Měl možnost jakýmkoli způsobem kontaktovat správní orgán I. stupně, ale neučinil to. Po marném uplynutí stanovené lhůty

správní orgán I. stupně zcela logicky vydal 22.2.2010 (čj. DOP/95/2010-Čas) na základě podkladů, které měl k dispozici, rozhodnutí, jímž nařídil obnovu řízení. Rovněž tato písemnost byla vyhotovena v českém jazyce a žalobci doručena 25.2.2010 na adresu ve Spolkové republice Německo. Také tento postup správního orgánu I. stupně je v souladu s § 16 odst. 1 správního řádu, neboť správní orgán I. stupně neměl do vydání rozhodnutí 22.2.2010 k dispozici žádné sdělení žalobce, že neovládá český jazyk. Bylo přitom na žalobci, aby aktivně a důsledně dbal svých práv, tedy zvážil své postavení, a podniknul ve lhůtě stanovené mu správním orgánem příslušné kroky k jejich ochraně. Žalobce sám nese odpovědnost za volbu a včasnost adekvátních právních prostředků sloužících k ochraně jeho práv a právem chráněných zájmů.

25. První písemnost, kterou žalobce doručil správnímu orgánu I. stupně, bylo odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ve kterém teprve sdělil, že nerozumí česky, jeho mateřským jazykem je němčina. Uvedl, že nechal z opatrnosti vyhotovit odvolání v česko-německém znění. Z odvolání je také zřejmé, že správní orgán I. stupně doručil žalobci spolu s rozhodnutím také nedatovanou písemnost v česko-německém vyhotovení nadepsanou POUČENÍ. Taková písemnost není ve správním spise založena. Uvádí-li však žalobce, že mu byla doručena, svědčí tato skutečnost ve prospěch správního orgánu I. stupně, který ač neměl k dispozici prohlášení žalobce, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, poučil žalobce v jazyce německém o možnosti podat proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání.

26. Žalovanému tedy bylo v rámci odvolacího řízení již známo, že žalobce prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání. Protože se jednalo o řízení zahájené z moci úřední, jehož předmětem byla obnova řízení o udělení řidičského oprávnění žalobci, kdy již samotná skutečnost nařízení obnovy řízení by zamezila žalobci ve výkonu hmotného práva, v řízení motorových vozidel skupiny B, bylo povinností žalovaného postupovat podle § 16 odst. 3 správního řádu, neboť žalobce měl právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků. Žalovaný však k prohlášení žalobce, že nerozumí česky, v odůvodnění napadeného rozhodnutí ocitoval § 16 odst. 1 až 3 správního řádu a uvedl, že *z uvedeného vyplývá, že není možno hovořit o tom, že by z hlediska neznalosti českého jazyka byl odvolatel nějakým způsobem krácen na svých právech*. Tento postup žalovaného je v rozporu s § 16 odst. 3 správního řádu a v rozporu s čl. 37 odst. 4 Listiny. Správní řízení v prvním a druhém stupni tvoří jeden celek. Bylo proto na žalovaném, aby po té, kdy žalobce prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, ustanovil mu tlumočníka a umožnil mu v rámci celého správního řízení vykonávat svá procesní práva včetně seznámení se s podklady pro rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Pro posouzení, zda žalobci ustanovit, či neustanovit tlumočníka nejsou rozhodné argumenty, které žalovaný uvádí ve vyjádření k žalobě, ne proto, že nebyly uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ale pro jejich obsah (odst. 10).

27. Neustanovil-li odvolací správní orgán v řízení zahájeném z moci úřední účastníku do té doby nečinnému tlumočníka po té, kdy v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, dopustil se ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.r.s. podstatného porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. První žalobní bod je důvodný.

Druhý žalobní bod

28. Obnovu řízení z moci úřední lze podle § 100 odst. 3 správního řádu nařídit při splnění dvou podmínek, je-li dán některý z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 správního řádu a je-li na novém řízení veřejný zájem. Formulaci veřejného zájmu obsahuje pro řízení vedená podle správního řádu, kterým dané řízení je, § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*. „Soulad přijatého řešení s veřejným zájmem znamená aplikaci ustanovení jiných zákonů vyjadřujících obecně jednotlivé veřejné zájmy v konkrétních případech. Řada zákonů explicitně veřejný zájem nedefinuje, a ten tak vyplývá ze smyslu a účelu příslušné právní úpravy a jsou jím zpravidla ty veřejné statky a s nimi související právní vztahy, které právní úprava vytváří, resp. ochraňuje, a které někdy vyplývají již z názvu příslušného právního předpisu, jinak zpravidla z úvodních ustanovení vymezujících předmět a účel právní úpravy, a které současně slouží jako interpretační vodítko pro výklad konkrétních ustanovení příslušného předpisu“ (Josef Vedral, Správní řád, komentář, II. vydání, BOVA POLYGON, Praha 2012, str. 101 a 102). Hmotněprávním předpisem upravujícím udělování řídičského oprávnění je zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). V § 1 je uvedeno, že zákon upravuje krom jiného ... *řídičská oprávnění a řídičské průkazy* ... Smyslem a účelem úpravy obsažené v zákoně o silničním provozu, konkrétně v jeho hlavě III. nazvané Řídičské oprávnění a řídičský průkaz obsahující § 80 až 118c, je problematika řídičských oprávnění a řídičských průkazů, včetně podmínek pro udělení řídičského oprávnění. Z uvedeného vyplývá veřejný zájem spočívající v tom, aby byla řídičská oprávnění udělována v souladu se zákonem o silničním provozu, při splnění všech podmínek tam stanovených. Není tak zcela správné tvrzení v žalobě, že *nelze dovodit, že by veřejný zájem na bezpečnosti silničního provozu či jiný veřejný zájem mohly být dotčeny tím, že žalobce údajně v době udělení řídičského oprávnění nesplňoval podmínky pobytu na území České republiky*. Pokud by bylo v řízení po procesní stránce řádně vedeném (s ustanoveným tlumočníkem) prokázáno, že žalobce v době, kdy mu bylo uděleno řídičské oprávnění, nesplňoval podmínku přechodného pobytu na území České republiky, byl by to s ohledem na toto zjištění a na veřejný zájem, aby byla řídičská oprávnění udělována v souladu se zákonem o silničním provozu, důvod pro nařízení obnovy řízení podle § 100 odst. 3 správního řádu. Nutno dodat, že žalobce nezpochybňoval zjištění učiněná Policií.

29. Na základě toho, co bylo uvedeno v odst. 28 nelze souhlasit s žalobcem, že *údajně nenaplnění jediné podmínky spočívající v trvalém či přechodném pobytu na území České republiky podle § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu neodůvodňuje veřejný zájem na obnově řízení o udělení řídičského oprávnění*. Při rozhodování o žádosti žalobce o udělení řídičského oprávnění bylo povinností správního orgánu I. stupně, jak správně uvádí žalovaný ve vyjádření k žalobě, postupovat podle § 2 odst. 1 správního řádu: *správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy")*. Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu. A podle § 3 správního řádu: *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2*. Udělení řídičského oprávnění je upraveno v

§ 92 zákona o silničním provozu a podmínky udělení a držení řidičského oprávnění v § 82 zákona o silničním provozu v odst. 1 pod písmeny a) až f). Podle písm. d) tohoto ustanovení *lze řidičské oprávnění udělit pouze osobě, která má na území České republiky trvalý nebo přechodný pobyt*. Zákonem č. 411/2005 Sb. byl s účinností od 1.7.2006 změněn zákon o provozu na pozemních komunikacích a podle důvodové zprávy k tomuto zákonu je důvodem soulad s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a se směrnicemi Evropské unie, jmenována je na prvním místě Směrnice Rady 91/439/EHS o řidičských průkazech (dále jen Směrnice o řidičských průkazech). Podle čl. 7 bod 1. Směrnice o řidičských průkazech *řidičské průkazy mohou být vydány pouze žadatelům ... b) kteří mají obvyklé bydliště na území členského státu, který řidičský průkaz vydal, nebo kteří mohou doložit, že už tam alespoň šest měsíců studují*. Dle č. 9 se pro účely této směrnice „obvyklým bydlištěm“ rozumí místo, kde se určitá osoba obvykle zdržuje, tj. nejméně 185 dní v kalendářním roce z důvodů osobních a profesních vazeb nebo v případě osob bez profesních vazeb z důvodu osobních vazeb vyplývajících z úzkých vztahů mezi touto osobou a místem, kde bydlí. Vycházeje z této Směrnice, je v § 2 písm. hh) zákona o silničním provozu přechodný pobyt vymezen slovy: *který trvá alespoň 185 dnů, pokud osoba neprokáže, že se na území České republiky připravuje na výkon povolání po dobu nejméně 6 měsíců (dále jen "přechodný pobyt")*. Správní orgán I. stupně tak byl podle uvedených ustanovení správního řádu a zákona o silničním provozu povinen hodnotit splnění všech podmínek zákonem stanovených pro udělení řidičského oprávnění. Od tohoto zhodnocení se odvíjí závěr, zda jsou dány podmínky pro nařízení obnovy řízení podle § 100 odst. 3 správního řádu, tzn. je-li dán některý z důvodů uvedených v § 100 odst. 1 správního řádu a je-li na novém řízení veřejný zájem. Nelze proto souhlasit s žalobcem, že *podmínka stanovená v § 82 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu má pouze procesní pořádkový charakter a její možné nenaplnění nemůže zakládat veřejný zájem na novém řízení ve smyslu § 100 odst. 3 správního řádu*.

30. Správné není také tvrzení, že se správní orgán I. stupně ani žalovaný se splněním podmínky, je-li na obnově řízení veřejný zájem, nezabývali. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl: *Sohledem na to, že vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, resp. provedené důkazy se ukázaly nepravdivými, a řidičský průkaz byl tedy vydán neoprávněně, zdejší správní orgán v důležitém obecném zájmu vyjádřeném zákonem o provozu na pozemních komunikacích nařizuje dle § 100 odst. 3 správního řádu obnovu řízení, v němž bylo shora uvedené řidičské oprávnění žadateli uděleno*. Stručně tedy vyjádřil, v čem spatřuje veřejný zájem na obnově daného řízení, a to v uvedení do souladu se zákonem o silničním provozu konkrétního rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení řidičského oprávnění na území České republiky. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nemusel zabývat tím, je-li dán veřejný zájem na obnově řízení, protože se ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a žalobce v odvolání nenamítal, že by veřejný zájem nebyl dán. Toto namítá až v žalobě.

31. Druhý žalobní bod není důvodný.

Závěr

32. První žalobní bod shledal soud důvodným, proto dospěl k závěru, že je žaloba důvodná. Zrušil proto rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení ve

smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém je žalovaný podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku.

33. Podle § 18 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (*dále jen o.s.ř.*) *účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv.* Podle § 18 odst. 2 věta první o.s.ř. *účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo.* I když účastník neuplatní právo jednat před soudem ve své mateřštině, soud mu takové vystupování umožní, popřípadě jej k jednání v mateřštině vyzve, jestliže to vyžaduje splnění účelu řízení. V dané právní věci soud rozhodoval podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. bez nařízení jednání, neboť zrušil napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Ustanovit žalobci tlumočníka k jednání před soudem za této situace nebylo nutné ke splnění účelu řízení.

V. Náklady řízení

34. O nákladech řízení soud rozhodoval podle § 60 odst. 3 věta první s.ř.s., podle něhož *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.* V dané právní věci měl žalobce plný úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce nebyl zastoupen advokátem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku 2.000 Kč podle položky 14a, bod 2. písm.a) Sazebníku poplatků, přílohy zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Náklady řízení tak činí 2.000 Kč. Lhůtu k plnění určil soud podle § 160 odst. 1 a místo plnění podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. ve spojení s § 64 s.ř.s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Plzni dne 29. února 2012

JUDr. Jana Daňková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová